

27. maj 2013

J.nr. 1021-12-150-
25

UJO-EKN

Bilag 1 – Retsgrundlaget for Energiklagenævnets afgørelse

Af den nugældende tilslutningsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 690 af 21. juni 2011) om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg med senere ændringer, der trådte i kraft den 1. juli 2011, indeholder bl.a. reglerne for kommunalbestyrelsens pålæg af tilslutnings- og forblivelsespligt og meddelelse af fritagelse og dispensation herfra.

Tilslutningsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, fastlægger det nærmere indhold af et pålæg om forblivelsespligt. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”[...]

§ 7.

...

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens beslutning om at pålægge en ejendom forblivelsespligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg indebærer, at forsyningsselskabet fra tilslutningstidspunktet, jf. stk. 3, kan pålægge ejendommens ejer at betale de afgifter, som ifølge selskabets anmeldelse til Energitilsynet er gældende for ejendomme, som er tilsluttet anlægget.

...

[...]”

Visse former for bebyggelse kan ikke pålægges tilslutningspligt. De former for bebyggelse, der er undtaget, fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 15:

”[...]

Bebyggelse, der ikke kan kræves tilsluttet

§ 15 Følgende kategorier af eksisterende bebyggelse kan ikke pålægges tilslutningspligt:

1. Bygninger, hvor omstilling til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssig bekostelig.
2. Bygninger, der er indrettet med et vedvarende energianlæg, som eksempelvis solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, brintanlæg, komposteringsanlæg, vandkraftanlæg, træfyrr eller halmfyrr, og hvor anlægget - eller anlæggene tilsammen - efter kommunalbestyrelsens skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.
3. Bygninger, hvor overskudsvarme fra produktionsvirksomhed efter kommunalbestyrelsens skøn dækker mere end halvdelen

27. maj 2013

J.nr 1021-12-150-25

UJO –EKN

af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.

4. Bygninger, der påregnes nedrevet inden for en kortere årrække.
5. Bygninger, der ikke er beregnet til at være konstant opvarmet i fyringssæsonen.
6. Eksisterende lavenergibygnings, jf. § 1, nr. 5.

Stk. 2. Følgende kategorier af eksisterende bebyggelse kan ikke pålægges forblivelsespligt:

1. Bygninger, der er indrettet med et vedvarende energianlæg, som eksempelvis solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, brintanlæg, komposteringsanlæg, vandkraftanlæg, træfyr eller halmfyr, og hvor anlægget - eller anlæggene tilsammen - efter kommunalbestyrelsens skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.
2. Bygninger, hvor overskudsvarme fra produktionsvirksomhed efter kommunalbestyrelsens skøn dækker mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.
3. Bygninger, der ikke er beregnet til at være konstant opvarmet i fyringssæsonen.
4. Eksisterende lavenergibygnings, jf. § 1, nr. 5.
[...].

Side 2 af 7

Bekendtgørelsens § 1, nr. 8, indeholder følgende definition af udtrykket ”træfyr”:

[...]

§ 1.

...

- 8) *Træfyr*: Brændekedel med inverteret forbrænding eller automatisk stokeranlæg, som er koblet på centralvarmeanlægget og ikke er monteret med automatisk askeudtag. Kedlen eller anlægget er konstrueret til og kan alene anvendes til fyring med rent træ, f.eks. træflis, træpiller eller helt træ.

[...].

Når kommunen har truffet afgørelse om tilslutningspligt, og klagefristen på 4 uger regnet fra denne afgørelse er udløbet, er afgørelsen bindende for de berørte borgere. Man kan ikke senere kræve sig fritaget for tilslutningspligt efter bestemmelserne i tilslutningsbekendtgørelsens § 15, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 16:

27. maj 2013

J.nr 1021-12-150-25

UJO –EKN

”[...]

§ 16 Ejere af ejendomme, der er pålagt tilslutningspligt eller forblivelsespligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg, kan ikke senere kræve sig fritaget for pligten under henvisning til bestemmelserne i § 15, jf. dog § 17, stk. 1.

[...]”.

Kommunen har dog mulighed for at meddele dispensation fra tilslutnings- eller forblivelsespligten, herunder forlænge tilslutningsfristen for en ejendom, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17:

”[...]

Dispensation

§ 17 Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde efter ansøgning beslutte, at ny eller eksisterende bebyggelse, der er pålagt tilslutningspligt eller forblivelsespligt, skal fritages for pligten, ligesom der i særlige tilfælde kan meddeles forlængelse af tilslutningsfristen, jf. § 10.

Side 3 af 7

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen giver, under forudsætning af, at den pågældende ejendom er en enfamiliesejendom, efter ansøgning dispensation fra tilslutningspligt til en person, der:

1. er folkepensionist på tilslutningstidspunktet, jf. § 7, stk. 3,
2. har været ejer eller medejer af den pågældende ejendom siden det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen traf beslutning om tilslutningspligt, og
3. har haft fast bopæl på den pågældende ejendom siden det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen traf beslutning om tilslutningspligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen meddeler dispensation fra tilslutningspligt og forblivelsespligt for ny bebyggelse, der opføres som lavenergibygninger, jf. § 1, nr. 6. Dispensation meddeles til ejeren af ejendommen senest ved udstedelse af byggetilladelse.

[...]”.

Tilslutningsbekendtgørelsens § 15 er en oversigt over, hvilke typer af bebyggelse, der ikke kan kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg, mens bekendtgørelsens § 17, stk. 1-3, indeholder regler om, hvornår kommunalbestyrelsen kan meddele dispensation fra en pålagt tilslutningspligt eller forblivelsespligt. Forskellen mellem § 15 og § 17 er således, at ejendomme omfattet af bestemmelsen i § 15 slet ikke kan pålægges tilslutnings- eller forblivelsespligt, og derfor helt er fritaget fra pligten. § 15 giver ejeren af en ejendom, der er omfattet af bestemmelsen, et retskrav på at være undtaget fra tilslutnings- eller forblivelsespligten, hvis bestemmelsens betingelser er opfyldt på det tidspunkt, hvor tilslutnings- eller

27. maj 2013

J.nr 1021-12-150-25

UJO –EKN

forblivelsespligten pålægges. § 17, stk. 1, finder derimod anvendelse i tilfælde, hvor tilslutningspligten eller forblivelsespligten kan pålægges/er blevet pålagt, men hvor kommunen på grund af særlige omstændigheder, f.eks. på grund af ejeren af ejendommens personlige og økonomiske forhold efter en konkret vurdering vælger at fritage ejendommen fra pligten (dispensation). Derudover kan der gives dispensation, når ejeren af ejendommen er folkepensionist (§ 17, stk. 2), eller når der er tale om et nyopført lavenergihus (§ 17, stk. 3). Det er kommunalbestyrelsen, der beslutter, om der kan gives dispensation efter § 17. Ansøgere efter § 17, stk. 1, har ikke retskrav på at få den ønskede dispensation. Ansøgere efter § 17, stk. 2, og 3, har, såfremt betingelserne herfor er opfyldte, et retskrav på at få den ønskede dispensation.

I forbindelse med udstedelsen af bekendtgørelse nr. 690 har Energistyrelsen endvidere den 16. januar 2012 udstedt en vejledning om de ændrede regler i tilslutningsbekendtgørelsen. Vejledningen er offentliggjort på Energistylens hjemmeside: www.ens.dk. Af denne vejledning fremgår bl.a. følgende:

Side 4 af 7

”[...]

...

Fritagelsesmuligheder for bygninger, som er indrettet med vedvarende energianlæg eller som forsynes med overskudsvarme, samt fritagelse for sommerhuse m.v. og eksisterende lavenergibygninger er uændret i forhold til den gamle tilslutningsbekendtgørelse med hensyn til påbudstypen (se dog afsnit 4.2.). Dvs. at disse bygninger ikke kan kræves tilsluttet, uanset om der er tale om et påbud om tilslutningspligt eller forblivelsespligt. For disse bygninger vil den kollektive forsyning som regel være en supplerende varmekilde. Det bør derfor være muligt for ejere af disse bygninger at opsiges varmeløseren, f.eks. når de faste afgifter bliver for høje i lyset af, at varmen ikke bruges som primær varmekilde. Hensynet er derfor stadig relevant i forhold til disse fritagelsesmuligheder. Det bemærkes dog, at fritagelsen for bygninger indrettet med visse vedvarende energianlæg bortfalder, når anlægget skal udskiftes.

...

4.2. Ændring bestemmelse om fritagelse for vedvarende energianlæg

Fritagelsesbestemmelsen for bygninger indrettet med vedvarende energianlæg er ændret. Bestemmelsen indeholdt hidtil en udtømmende opregning af de kategorier af vedvarende energianlæg, der kan fritages. Den nye tilslutningsbekendtgørelse giver vedvarende energianlæg krav på dispensation således, at også nye teknologier, som brintanlæg, og fremtidige teknologier kan blive fritaget.

27. maj 2013

J.nr 1021-12-150-25

UJO –EKN

Vedvarende energianlæg er anlæg, der producerer energi ved anvendelse af vedvarende energikilder. For at kunne blive fritaget efter tilslutningsbekendtgørelsens § 15 skal anlægget kunne dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand. Lov om fremme af vedvarende energi indeholder en definition af vedvarende energikilder. Ved vedvarende energikilder forstås bl.a.: vindkraft, vandkraft, biogas, biomasse, solenergi, bølge- og tidevandsenergi samt geotermisk varme.

Vedvarende energianlæg, der har krav på dispensation efter den nye bestemmelse, er i hvert fald de anlæg nævnt i den gamle bestemmelse: solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, komposteringsanlæg, vandkraftanlæg, træfyfyr eller halmfyfyr. Desuden er brintanlæg omfattet af den nye bestemmelse. Hvis der i fremtiden udvikles nye teknologier, der kan betragtes som vedvarende energianlæg, og i øvrigt opfylder kravene, vil disse også være fritaget for tilslutningspligt efter den nye bestemmelse.

Side 5 af 7

Ikke alle træfyfyr er vedvarende energianlæg i tilslutningsbekendtgørelsens forstand. Energistyrelsen har udstedt vejledning herom i 1997 via den såkaldte *Positivliste for træfyfyrde anlæg*. Energiklagenævnet har dog i deres høringssvar påpeget, at denne vejledning er forældet og har efterlyst en nærmere definition af begrebet. I den nye tilslutningsbekendtgørelsen bliver begrebet 'træfyfyr' således defineret. Alene brændekedler med inverteret forbrænding eller automatiske stokeranlæg er vedvarende energianlæg, der kan medføre fritagelse for tilslutningspligt. Kedlen eller anlægget skal desuden være konstrueret til og kan alene anvendes til fyring med rent træ, f.eks. træflis, træpiller eller helt træ.

En brændekedel med omvendt eller inverteret forbrænding er karakteriseret ved, at brændsler forgasses/forbrændes i et kammer, og at de dannede gasser tvinges ned i et underliggende sekundært brændkammer, hvor gasserne færdigforbrændes. Automatiske, stokerfyrede anlæg er kendetegnet ved, at brændsel ved hjælp af et mekanisk transportsystem, f.eks. en transportsnekl, automatisk føres fra en brændselssilo til anlæggets forbrændingsenhed. Det er en anlægstype, som er specialiseret til udelukkende at anvende pelleteret eller findelt brændsel (3-5 cm.), som træflis, træ- eller halmpiller. Forbrændingsenheden kan være

27. maj 2013

J.nr 1021-12-150-25

UJO –EKN

anbragt enten inde i anlæggets kedel eller som en separat forbrændingsdel (forfyr), der er tilkoblet kedlen.

En brændekedel eller stokeranlæg kan opnå fritagelse for tilslutningspligt, når den er koblet på centralvarmeanlægget og ikke er monteret med automatisk askeudtag. Udelukkelsen af anlæg monteret med automatisk askeudtag begrundes med, at dette vil være overflødigt på anlæg, som udelukkende fyres med rent træ på grund af træets meget lave askeindhold (ca. 0,5-1,5 %). Hvis et anlæg ønskes monteret med automatisk askeudtag, der på små anlæg er relativt dyre, må det derfor antages, at brugeren har hensigt at anvende andre træbaserede brændsler end rent træ, f.eks. træbriketter med et mindre indhold af et fossilt brændsel.

Side 6 af 7

Træfyr, der opfylder kravene i standard DS/EN 303-5 vil i hvert fald være omfattet af bestemmelsen om fritagelse for vedvarende energianlæg, såfremt de kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug. Kommunalbestyrelsen kan dog ud fra en konkret vurdering også give andre træfyr fritagelse fra tilslutningspligt under § 15, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, nr. 1, når de i øvrigt opfylder de ovenfor nævnte krav.

Efter den gamle positivliste fra 1997 skulle anlæg installeret efter 1. april 1997 derudover være anført på Informationssekretariatet for Vedvarende Energis liste over typegodkendte og tilskudsberettigede biobrændselsanlæg og være tilskudsberettiget jf. Energistyrelsens bekendtgørelse nr. 180 af 5. marts 1997. Positivlisten fra 1997 er dog forældet og disse krav er således ikke længere gældende.

...

[...]”.

Forvaltningsloven (lovbekendtgørelse nr. 988 af 9. oktober 2012) indeholder bl.a., regler om partshøring og regulerer, hvornår en forvaltningsretlig afgørelse skal være ledsaget af en begrundelse, samt hvilke krav der stilles til begrundelsens indhold. Af forvaltningslovens §§ 19 fremgår i den forbindelse følgende:

”[...]

Kapitel 5

Partshøring

§ 19. Kan en part i en sag ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, må der ikke træffes

27. maj 2013

J.nr 1021-12-150-25

UJO –EKN

afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

- 1) det efter oplysningernes karakter og sagens beskaffenhed må anses for ubetænkeligt at træffe afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag,
- 2) udsættelse vil medføre overskridelse af en lovbestemt frist for sagens afgørelse,
- 3) partens interesse i, at sagens afgørelse udsættes, findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, der taler imod en sådan udsættelse,
- 4) parten ikke har ret til aktindsigt efter reglerne i kapitel 4 med hensyn til de pågældende oplysninger,
- 5) den påtænkte afgørelse vil berøre en videre, ubestemt kreds af personer, virksomheder m.v., eller hvis forelæggelsen af oplysningerne for parten i øvrigt vil være forbundet med væsentlige vanskeligheder, eller
- 6) der ved lov er fastsat særlige bestemmelser, der sikrer parten adgang til at gøre sig bekendt med grundlaget for den påtænkte afgørelse og til at afgive en udtalelse til sagen, inden afgørelsen træffes.

Stk. 3. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at nærmere angivne sagsområder, hvor bestemmelserne i stk. 2, nr. 1 eller 5, i almindelighed vil finde anvendelse, ikke skal være omfattet af bestemmelsen i stk. 1.

[...].”